X893
M683

37

ליום כפור

מסכת יומא

פרק א

שבעת ימים קודם יום הכפורים מפרישין כהן גדול מביתו ללשכת פלהדרין ומתקינין לו כהן אחר תחתיו שמא יארע בו פיסול · רבי יהודה אומר אף אשה אחרת מתקינין לו שמא תמות אשתו שנא וכפר בעדו ובעד ביתו · ביתו זו אשתו אמרו לו אם כן אין לדבר סוף: ב כל שבעת הימים הוא זורק את הדם ומקטיר את הקטרת ומיטיב את הנירות ומקריב את הראש ואת הרגל ושאר כל הימים אם רצה להקריב מקריב שכהן גדול מקריב חלק בראש ונוטל חלק בראש: ג מסרו לו זקנים מזקני בית דין וקורין לפניו בסדר היום ואומרים לו אישי כהן גדול קרא אתה בפיך שמא שכחת או שמא לו למדת ערב יום הכיפורים · שחרית מעמידין אותו בשער המזרח ומעבירין לפניו פרים ואלים וכבשים כדי שיהא מכיר ורגיל בעבודה: ד כל שבעת הימים לא היו מונעין ממנו מאכל ומשתה · ערב יום הכיפורים עם חשיכה לא היו מניחים אותו לאכול הרבה מפני שהמאכל מביא את השינה: ה מסרוהו זקני בית דין לזקני כהונה והעלוהו לעליית בית אבטינס השביעוהו ונפטרו והלכו להם ואומרין לו אישי כהן גדול אנו שלוחי בית דין ואתה שלוחנו ושליח בית דין · משביעין אנו עליך במי ששיכן את שמו בבית הזה שלא תשנה דבר מכל מה שאמרנו לך · הוא פורש ובוכה והן פורשין ובוכין: ו אם היה חכם דורש · ואם לאו תלמידי חכמים דורשין לפניו אם רגיל לקרות קורא ואם לאו קורין לפניו · ובמה קורין לפניו באיוב ובעזרא ובדברי הימים · זכריה בן קבוטל אומר פעמים הרבה קריתי לפניו בדניאל: ז בקש להתנמנם פרחי כהונה מכין לפניו באצבע צרדה ואומרים לו אישי כהן גדול עמוד והפג אחת על הרצפה ומעסיקין אותו עד שיגיע זמן השחיטה: ח בכל יום תורמין את המזבח בקריאת הגבר או סמוך לו בין לפניו בין לאחריו וביום הכיפורים מחצות · וברגלים מאשמורת הראשונה · ולא היתה קריאת הגבר מגעת עד שהיתה עֲזָרָה מְלֵאָה מִיִשְׂרָאֵל:

פרק שני

בראשונה כל מי שרוצה לתרום את המזבח תורם · בזמן שהן מרובין רצין ועולין בכבש וכל הקודם את חבירו לתוך ארבע אמות זכה · אם היו שנים שוין הממונה אומר להן הצביעו · ומה הן מוציאין אחת או שתים ואין מוציאין הגודל במקדש: ב מעשה שהיו שנים שוין ורצין ועולין בכבש ודחף אחד מהן את חבירו ונפל ונשברה רגלו וכיון שראו בית דין שבאין לידי סכנה התקינו שלא יהיו תורמין את המזבח אלא בפייס · ארבעה פייסות היו שם וזה הפייס הראשון: ג הפייס השני מי שוחט מי זורק מי מדשן מזבח הפנימי ומי מדשן את המנורה ומי מעלה איברים לכבש הראש והרגל ושתי הידים · העוקץ והרגל · החזה והגרה ושתי הדפנות והקרבים והסולת והחביתין והיין שלשה עשר כהנים זוכים בו · אמר בן עזאי לפני ר' עקיבא משום רבי יהושע דרך הלוכו היה קרב: ד הפייס השלישי חדשים לקטורת בואו והפיסו · והרביעי חדשים עם ישנים מי מעלה איברים מן הכבש למזבח: ה תמיד קרב בתשעה בעשרה באחד עשר בשנים עשר לא פחות ולא יותר · כיצד עצמו בתשעה · בחג ביד אחד צלוחית של מים הרי כאן עשרה · בין הערבים באחד עשר · הוא עצמו בתשעה · ושנים בידם שני גזרי עצים · בשבת באחד עשר · הוא עצמו בתשעה · ושנים בידם שני בזיכי לבונה של לחם הפנים · ובשבת שבתוך החג · ביד אחד צלוחית של מים: ו איל קרב באחד עשר · הבשר בחמשה · הקרבים והסולת והיין בשנים בשנים: ז פר קרב בארבע ועשרים · הראש והרגל · הראש באחד והרגל בשנים · העוקץ והרגל · העוקץ בשנים · והרגל בשנים

החזה והגלה · החזה באחד והגלה בשלשה:
שתי ידים בשנים · ושתי רגלות בשנים · הקרבים
והסלת והיין בשלשה שלשה · בד״א בקרבנות
צבור · אבל בקרבנות היחיד אם רצה להקריב
מקריב · הפשיטן וניתוחן של אלו ואלו שוין:

פרק שלישי

אמר להם הממונה צאו וראו אם הגיע זמן
השחיטה · אם הגיע הרואה אומר ברקאי ·
מתיא בן שמואל אומר האיר פני כל המזרח
עד שבחברון והוא אומר הין: ב ולמה
הוצרכו לכך · שפעם אחת עלה מאור ה
לבנה ודימו שהאיר מזרח ושחטו את
התמיד והוציאוהו לבית השרפה · והורידו
כהן גדול לבית הטבילה · זה הכלל היה
במקדש · כל המיסך את רגליו טעון טבילה
וכל המטיל מים טעון קדוש ידים ורגלים:
ג אין אדם נכנס לעזרה לעבודה
אפילו טהור עד שיטבול · חמש טבילות
ועשרה קידושין טובל כהן גדול ומקדש בו
ביום וכולן בקדש על בית הפרוה חוץ מזו
בלבד: ד פרסו סדין שלבוץ בינו לבין העם ·
פשט · ירד וטבל עלה ונסתפג הביאו לו בגדי
זהב ולבש וקידש ידיו ורגליו · הביאו לו את
התמיד קרצו ומירק אחר שחיטה על ידו ·
קבל את הדם וזרקו · נכנס להקטיר קטורת של
שחר ולהיטיב את הנירות ומקריב את הראש
ואת האיברים ואת החביתין ואת היין: ה
קטורת שלשחר היתה קריבה בין דם
לאיברים · שלבין הערבים בין איברים
לנסכים · אם היה כהן גדול זקן או
אסטניס מחימין לו חמין ומטילין לתוך
הצונן כדי שתפוג צינתן: ו
הביאוהו לבית הפרוה ובקדש היתה ·
פרסו סדין שלבוץ בינו לבין העם ·
קדש ידיו ורגליו ופשט · רבי מאיר
אומר פשט קדש ידיו ורגליו · ירד
וטבל עלה ונסתפג הביאו בגדי לבן
ולבש וקדש ידיו ורגליו: ז בשחר
היה לובש פלוסין של שנים עשר
מנה · ובין הערבים הנדויין שלשמנה מאות זוז ·
דברי ר׳ מאיר וחכמים אומרים · בשחר היה לובש
שלשמנה עשר מנה · ובין הערבים של שנים עשר
מנה הכל שלשים מנה · אלו משלצבור ואם רצה
להוסיף מוסיף משלו: ח בא לו אצל פרו ·
ופרו היה עומד בין האולם ולמזבח ראשו לדרום
ופניו למערב · והכהן עומד במזרח ופניו למערב
וסומך שתי ידיו עליו ומתודה · וכך היה אומר
אנא השם עויתי פשעתי חטאתי לפניך אני
וביתי · אנא השם כפר נא לעונות לפשעים
ולחטאים שעויתי ושפשעתי ושחטאתי
לפניך אני וביתי ככתוב בתורתיך כי ביום הזה
יכפר וג׳ והן עונין אחריו ברוך שם כבוד
מלכותו לעולם ועד: ט בא לו למזרח
העזרה לצפון המזבח · הסגן בימינו וראש בית
אב בשמאלו · ושם שני שעירים וקלפי היתה שם ובה
שני גורלות שלאשכרוע היו ועשאן בן גמלא
שלזהב · והיו מזכירין אותו לשבח: י בן קטין
עשה שנים עשר דד לכיור שלא היו לו אלא שנים ·
ואף הוא עשה מוכני לכיור שלא יהיו מימיו נפסלין
בלינה · מונבז המלך עשה כל ידות הכלים שליום
הכפורים שלזהב · הילני אמו עשתה נברשת
שלזהב על פתחו שלהיכל · ואף היא עשתה
טבלא שלזהב שפרשת סוטה כתובה עליה ·
ניקנור נעשו נסים לדלתותיו והיו מזכירין אותו
לשבח: יא ואלו לגנאי · שלבית גרמו לא
רצו ללמד על מעשה לחם הפנים · שלבית אבטינס
לא רצו ללמד על מעשה הקטורת · הוגרוס בן
לוי היה יודע פרק בשיר ולא רצה ללמד · על
הראשונים נאמר זכר צדיק לברכה · ועל אלו
נאמר ושם רשעים ירקב:

פרק ד׳

טרף בקלפי והעלה שני גורלות: אחד כתוב
עליו לשם · ואחר כתוב עליו לעזאזל · הסגן
בימינו וראש בית אב בשמאלו · אם שלשם
עלה בימינו הסגן אומר לו אישי כהן גדול
הגבה ימינך · ואם עלה בשמאלו ראש בית
אב אומר לו אישי כהן גדול הגבה שמאלך:

נתנן

נותן על שני השעירים ואומר לה׳ חטאת רבי ישמעאל אומר לא היה צריך לומר חטאת אלא לה׳ והן עונין אחריו ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד: ב קשר לשון של זהורית בראש שעיר המשתלח והעמידו כנגד בית שלוחו ולנשחט כנגד בית שחיטתו בא לו אצל פרו שנייה וסומך שתי ידיו עליו ומתודה וכך היה אומר אנא השם עויתי פשעתי חטאתי לפניך אני וביתי ובני אהרן עם קדושיך אנא השם כפר נא לעוונות ולפשעים ולחטאים שעויתי ושפשעתי ושחטאתי לפניך אני וביתי ובני אהרן עם קדושיך ככתוב בתורת משה עבדך לאמר כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני ה׳ תטהרו והם עונים אחריו ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד: ג

שחטו וקבל במזרק את דמו נתנו למי שהוא ממרס בו על הרובד הרביעי שבהיכל כדי שלא יקרוש נטל את המחתה ועלה לראש המזבח ופנה גחלים אילך ואילך וחותה בין המעוכלות הפנימיות וירד והניחה על הרובד הרביעי שבעזרה:

ד בכל יום היה חותה בשלכסף ומערה בתוך שלזהב והיום חותה בשלזהב ובה היה מכנים בכל יום חותה בשל ארבעה קבין ומערה בתוך שלשלשה קבין והיום חותה בשלשלשה קבין ובה היה מכנים רבי יוסי אומר בכל יום חותה בשל סאה ומערה בתוך שלשלשה קבין והיום חותה בשלשה קבין ובה היה מכנים בכל יום היתה כבדה והיום קלה בכל יום היתה ידה קצרה והיום ארוכה בכל יום היה זהבה ירוק והיום אדום דברי רבי מנחם בכל יום מקריב פרס בשחרית ופרס בין הערבים והיום מוסיף מלא חפניו בכל יום היתה דקה והיום דקה מן הדקה:

ה בכל יום כהנים עולים במזרחו שלכבש ויורדים במערבו והיום כהן גדול עולה באמצע ויורד באמצע ר׳ יהודה אומר לעולם כהן גדול עולה באמצע ויורד באמצע בכל יום כהן גדול מקדש ידיו ורגליו מן הכיור והיום מן הקיתון שלזהב ר׳ יהודה אומר לעולם כהן גדול מקדש ידיו ורגליו מן הקיתון שלזהב: ו בכל יום היו שם ארבע מערכות והיום חמש דברי רבי מאיר ר׳ יוסי אומר בכל יום שלש והיום ארבע ר׳ יהודה אומר בכל יום שתים והיום שלש:

פרק ה

הוציאו לו את הכף ואת המחתה וחפן מלא חפניו ונתן לתוך הכף הגדול לפי גדלו והקטן לפי קטנו וכך היתה מדתה נטל את המחתה בימינו ואת הכף בשמאלו היה מהלך בהיכל עד שמגיע לבין שתי הפרוכות המבדילות בין הקדש ובין קדש הקדשים וביניהן אמה ר׳ יוסי אומר לא היתה שם אלא פרוכת אחת בלבד שנ׳ והבדילה הפרוכת לכם בין הקדש ובין קדש הקדשים החיצונה היתה פרופה מן הדרום והפנימית מן הצפון מהלך ביניהם עד שמגיע לצפון הגיע לצפון הופך פניו לדרום מהלך לשמאלו עם הפרוכת עד שהוא מגיע לארון הגיע לארון נותן את המחתה בין שני הבדים צבר את הקטרת על גבי הגחלים ונתמלא כל הבית כלו עשן יצא ובא לו בדרך בית כניסתו ומתפלל תפלה קצרה בבית החיצון ולא היה מאריך בתפלתו שלא להבעית את ישראל:

ב משניטל הארון אבן היתה שם מימות נביאים ראשונים ושתיה היתה נקראת גבוהה מן הארץ שלש אצבעות ועליה היה נותן: ג

נטל את הדם ממי שהיה ממרס בו נכנס למקום שנכנס ועמד במקום שעמד והזה ממנו אחת למעלה ושבע למטה ולא היה מתכוין להזות לא למעלה ולא למטה אלא כמצליף וכך היה מונה אחת אחת ואחת אחת ושתים אחת ושלש אחת וארבע אחת וחמש אחת ושש אחת ושבע יצא והניחו על כן הזהב שבהיכל: ד הביאו לו

את

את השעיר שחטו וקבל במזרק את דמו נכנס למקום שנכנס ועמד במקום שעמד והזה ממנו אחת למעלה ושבע למטה ולא היה מתכוין להזות לא למעלה ולא למטה אלא כמצליף וכך היה מונה אחת אחת ואחת אחת ושתים אחת ושלש אחת וארבע אחת וחמש אחת ושש אחת ושבע יצא והניחו על כן השני שהיה בהיכל ר' יהודה אומר לא היה שם אלא כן אחד בלבד נטל דם הפר והניח דם השעיר והזה ממנו על הפרוכת שכנגד הארון מבחוץ אחת למעלה ושבע למטה ולא היה מתכוין וכולי וכך היה מונה וכולי נטל דם השעיר והניח דם הפר והזה ממנו על הפרוכת שכנגד הארון מבחוץ אחת למעלה ושבע למטה וכולי עירה דם הפר לתוך דם השעיר ונתן את המלא בריקן : ה ויצא אל המזבח אשר לפני ה' זה מזבח הזהב התחיל מחטא ויורד מהיכן הוא מתחיל מקרן מזרחית צפונית צפונית מערבית מערבית דרומית דרומית מזרחית מקום שהוא מתחיל בחטאת על מזבח [illegible] החיצון שם היה גומר ומחטא ועל כל היה נותן מלמטה למעלה חוץ מזו שהיתה לפניו שעליה היה נותן מלמעלה למטה : ו הזה על טהרו של מזבח שבע פעמים ושירי הדם היה שופך אל יסוד מערבי שלמזבח החיצון ושלמזבח החיצון היה שופך אל יסוד דרומי אלו ואלו מתערבין באמה ויוצאין לנחל קדרון ונמכרין לגננין לזבל ומועלין בהן : ז כל מעשה יום הכפורים האמור על הסדר אם הקדים מעשה לחבירו לא עשה כלום הקדים דם השעיר לדם הפר יחזור ויזה מדם השעיר לאחר דם הפר ואם עד שלא גמר את המתנות שבפנים נשפך הדם

יביא דם אחר ויחזור ויזה בתחלה מבפנים וכן בהיכל וכן במזבח הזהב שכלן כפרה בפני עצמן ר' אליעזר ורבי שמעון אומרים ממקום שפסק משם הוא מתחיל :

פרק ו

שני שעירי יום הכפורים מצותן שיהיו שניהן שוין במראה ובקומה ובדמים ולקח אחד היום ואחד למחר כשרין מת אחד מהן אם עד שלא הגריל מת יקח זוג לשני ואם משהגריל מת יביא זוג אחר ויגריל עליהם בתחלה ויאמר אם שלשם מת זה שעלה עליו הגורל לשם יתקיים תחתיו ואם שלעזאזל מת זה שעלה עליו הגורל לעזאזל יתקיים תחתיו והשני ירעה עד שיסתאב וימכר ויפלו דמיו לנדבה שאין חטאת צבור מתה ר' יהודה אומר תמות ועוד אמר ר' יהודה נשפך הדם ימות המשתלח מת המשתלח ישפך הדם : ב בא לו אצל שעיר המשתלח וסומך שתי ידיו עליו ומתודה וכך היה אומר אנא השם עוו פשעו חטאו לפניך עמך בית ישראל אנא השם כפר נא לעונות ולפשעים ולחטאים שעוו ושפשעו ושחטאו לפניך עמך בית ישראל ככתוב בתורת משה עבדך כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני ה' תטהרו והכהנים והעם העומדים בעזרה כשהיו שומעים שם המפורש שהוא יוצא מפי כהן גדול היו כורעין ומשתחוים ונופלים על פניהם ואומרים ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד : ג מסרו למי שהיה מוליכו הכל כשרים להוליכו אלא שעשו הכהנים גדולים קבע ולא היו מניחין את ישראל להוליכו אמר ר' יוסי מעשה והוליכו ערסלא מצפורי וישראל היה : ד וכבש עשו לו מפני הבבליים שהיו מתלשים בשערו ואומרים לו טול וצא טול וצא מיקירי ירושלם מלוין אותו עד סוכה הראשונה עשר סוכות מירושלם ועד צוק תשעים ריס שבעה ומחצה לכל מיל : ה על כל סוכה וסוכה אומרים לו הרי מזון והרי מים ומלוין אותו מסוכה לסוכה חוץ מאחרונה שבהן שאינו מגיע עמו לצוק אלא עומד מרחוק ורואה את מעשיו : ו מה היה עושה חלק לשון שלזהורית חציו קשר בסלע וחציו קשר בין קרניו ודחפו לאחוריו והוא מתגלגל ויורד ולא היה מגיע לחצי ההר עד שנעשה איברים איברים בא

ישב לו תחת סוכה אחרונה עד שתחשך ומאימתי
מטמא בגדים משיצא חוץ לחומת ירושלם ר׳ שמעון
אומר משעת דחייתו לצוק: ז בא לו אצל פר ושעיר
הנשרפין קרען והוציא את אימוריהן נתנן במגס
והקטירן על גבי המזבח קלען במקלעים והוציאן
לבית השרפה ומאימתי מטמאין בגדים משיצאו
חוץ לחומת העזרה ר׳ שמעון אומר משיצת
האור ברובן: ח אמרו לו לכהן גדול הגיע
שעיר למדבר ומניין היו יודעין שהגיע שעיר
למדבר דרכיות היו עושין ומניפין בסודרין
ויודעין שהגיע שעיר למדבר אמר ר׳ יהודה והלא
סימן גדול היה להם מירושלים ועד בית חדודו שלשת
מילין הולכין מיל וחוזרין מיל ושוהין כדי מיל
ויודעין שהגיע שעיר למדבר:

בריתא

רבי ישמעאל אומר והלא סימן אחר היה להם
לשון שלזהורית היה קשור על פתחו שלהיכל
וכשהגיע שעיר למדבר היה הלשון מלבין שנ
אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו:

פרק ז בא לו כהן גדול לקרות
אם רצה לקרות בבגדי בוץ
קורא ואם לאו קורא באצטלית לבן משלו חזן
הכנסת נוטל ספר תורה ונותנו לראש הכנסת
וראש הכנסת נותנו לסגן והסגן נותנו לכהן
גדול וכהן גדול עומד ומקבל וקורא אחרי מות
ואך בעשור וגולל ספר תורה ומניחו בחיקו
ואומר יותר ממה שקראתי לפניכם כתוב כאן
ובעשור שבחומש הפקודים קורא על פה
ומברך עליה שמונה ברכות על התורה ועל
העבודה ועל ההודאה ועל מחילת העון ועל
המקדש ועל ישראל ועל הכהנים ועל שאר
התפלה ב הרואה כהן גדול כשהוא קורא
אינו רואה פר ושעיר הנשרפין והרואה פר ושעיר
הנשרפין אינו רואה כהן גדול כשהוא קורא לא
מפני שאינו רשאי אלא שהיתה דרך רחוקה
ומלאכת שניהן שוה כאחת: ג אם בבגדי
בוץ קורא קדש ידיו ורגליו ירד וטבל עלה
ונסתפג הביאו לו בגדי זהב ולבש וקדש ידיו
ורגליו ויצא ועשה את אילו ואת איל העם
ואת שבעת כבשים תמימים דברי ר׳ אליעזר
רבי

ר׳ עקיבא אומר עם תמיד שלשחר היו קרבין
ופר העולה ושעיר הנעשה בחוץ היו קרבין
עם תמיד שלבין הערבים ד קדש ידיו
ורגליו פשט וירד ועלה ונסתפג הביאו
לו בגדי לבן ולבש וקדש ידיו ורגליו נכנס
להוציא את הכף ואת המחתה קדש ידיו
ורגליו ופשט וירד וטבל עלה ונסתפג
הביאו לו בגדי זהב ולבש וקדש ידיו
ורגליו ונכנס להקטיר קטרת של בין
הערבים ולהטיב את הנרות וקדש ידיו
ורגליו ופשט הביאו לו בגדי עצמו ולבש
ומלוין אותו עד ביתו ויום טוב היה עושה
לאוהביו בשעה שיצא בשלום מן הקדש:
ה כהן גדול משמש בשמונה כלים
וההדיוט בארבעה בכתונת ומכנסים
ומצנפת ואבנט מוסיף עליו כהן גדול
חשן ואפוד ומעיל וציץ באלו נשאלין
באורים ותומים ואין נשאלין בהן להדיוט
אלא למלך ולבית דין ולמי שהצבור
צריך בו:

פרק ח יום הכפורים אסור באכילה
ובשתיה וברחיצה ובסיכה
ובנעילת הסנדל ובתשמיש המטה
המלך והכלה ירחצו את פניהם והחיה
תנעול את הסנדל דברי ר׳ אליעזר
וחכמים אוסרין: ב האוכל ככותבת
הגסה כמוה וכגרעינתה והשותה
מלא לוגמיו חייב כל האוכלין
מצטרפין לכותבת וכל המשקין
מצטרפין למלא לוגמיו האוכל ושותה
אין מצטרפין: ג אכל ושתה בהעלם
אחת אינו חייב אלא חטאת אחת אכל
ועשה מלאכה חייב שתי חטאות אכל
אוכלין שאינן ראויין לאכילה ושתה
משקין שאינן ראויין לשתיה ושתה

ציר או מוריס פטור: ד׳ התינוקות אין
מענין אותן ביום הכפורים · אבל מחנכין אותן
לפני שנה ולפני שנתים · בשביל שיהיו רגילין
במצות: ה׳ עוברה שהריחה מאכילין
אותה עד שתתישב נפשה · חולה מאכילין
אותו על פי בקיאים ואם אין שם בקיאין
מאכילים אותו על פי עצמו עד שיאמר די:
ו׳ מי שאחזו בולמוס מאכילין אותו אפלו
דברים טמאים עד שיאורו עיניו · מי
שנשכו כלב שוטה אין מאכילין אותו
מחצר כבד שלו · ורבי מתיא בן חרש מתיר
ועוד אמר רבי מתיא בן חרש החושש בגרונו
מטילין לו סם בתוך פיו בשבת מפני שהוא
ספק נפשות · וכל ספק נפשות דוחה את
השבת: ז׳ מי שנפלה עליו מפולת
ספק הוא שם ספק אינו שם ספק חי ספק
מת ספק נכרי ספק ישראל מפקחין עליו
את הגל מצאוהו חי מפקחין עליו ואם
מת יניחוהו: ח׳ חטאת ואשם ודאי
מכפרין · מיתה ויום הכפורים מכפרין
עם התשובה · תשובה מכפרת על עבירות
קלות על עשה ועל לא תעשה · ועל
החמורות היא תולה עד שיבא יום
הכפורים ויכפר: ט׳ האומר אחטא
ואשוב אחטא ואשוב אין מספיקין
בידו לעשות תשובה · אחטא ויום
הכיפורים מכפר אין יום הכיפורים
מכפר · עבירות שבין אדם למקום יום
הכיפורים מכפר · עבירות שבין אדם
לחבירו אין יום הכיפורים מכפר עד
שירצה את חבירו · את זו דרש רבי
אלעזר בן עזריה מכל חטאתיכם
לפני ייי תטהרו · עבירות שבין אדם
למקום יום הכפורים מכפר · עבירות
שבין אדם לחבירו אין יום הכפורים
מכפר עד שירצה את חבירו: אמר
רבי עקיבה אשריכם ישראל לפני מי
אתם

אתם מטהרין מי מטהר אתכם אביכם
שבשמים שנ׳ וזרקתי עליכם מים טהורים
וטהרתם · ואומר מקוה ישרא׳ ייי מה מקוה
מטהר את הטמאים אף הקב״ה מטהר
את ישראל: תושלבע

נשלמה מסכת יומא:
בעזרת שוכן מרומא: